

Aile Toprağımızdır

Nureddin Yıldız'ın 23.01.2022 tarihli (422.) Hayat Rehberi dersidir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Bir çiftçi için toprak ne demekse, tarla ne anlatıyorsa insanlık için de aile onu anlatır. Aile bizim toprağımız, bahçemizdir; bahçemiz ne kadar ürün verirse insanlık için ve insanca o kadar iş yapabiliriz demektir. Müslümanlığımız da insanca olduğumuz orandadır, bu ayarın daha fazlası veya değişişinin olması mümkün değildir.

Bütün üyeleriyle beraber aile kavramını bu kutsallık ve bağlayıcılıkta görmemiz Allah'ın emridir. Bu din ve iman konularında herhangi bir şekilde büyük sözler ve iddialar dillendirip diğer yandan namaz için secdeye kapanmamamız hâlinde ortaya çıkacak çelişkide olduğu gibi aile konusunda da üzerimize düşeni yapmaksızın aile hakkındaki edebiyat parçalamalarımız, reklamlarımız, iddialarımız ve gösterişlerimizin hiçbir işe yaramaması anlamına gelir. Allah namaz vaktinde namaza gitmemizi emrettiği gibi çoluk çocuğumuzun bulunduğu yuvamızın koruyuculuğunu da göğüslememizi buyurmuştur. Sel gelip tarlamızı işgal ettiği andaki zararımız, şeytanın ve şeytanımsıların ailemize saldırıları esnasında verdikleri zarar gibidir.

Sarih biçimde, anlaşılır dille ifade edebiliriz ki ailemizdeki görüntünün insanca-Müslümanca oluş oranı, Allah'a giderken taşıdığımız Müslümanlığın yüzdesi kadardır. Çünkü Müslümanlığımız insanlığımıza bağlıdır, insanlığımızın toprağı da ailemizdir. Konuyu incelerken esas alacağımız kriter yalnızca boşanmaların yaygınlık veya seyrekliği olamaz. Eşler boşanmıyor olsalar dahi aileden beklenen sadece boşanmadan bir evde yaşayabiliyor olmaları değildir. Ailenin ifade ettiği anlam, boşanmak veya boşanmamaktan çok daha yüksektedir. Boşanmak selin tarlayı alıp götürdüğünü gösterir ama tarla için bundan başka büyük riskler de söz konusu olabilir.

Kitabımız Kur'an sadece okumak, ölümlerimize sevap göndermek maksadıyla elimize aldığımız bir motivasyon kaynağı olmadığına göre onu çok daha kapsamlı amaçlarla görmek zorunda olduğumuz bir gerçektir. Tahrîm suresinin 6. ayetinde Rabbimiz bizi, aileyi koruyamadığımız sürece insanlığımızı ve Müslümanlığımızı aktif tutamayacağımız doğrultusunda ikaz etmiştir. Dolayısıyla herhangi bir Müslüman, mahallesine cami inşa ettirmeden önce evinde bir aile oluşturmayı ideal edinmelidir. Tarlaları olmayan bir köyde değirmenin varlığı veya yokluğu anlam ifade etmez. Tarladan mahsul alınacak, o mahsuller değirmene götürülüp öğütülecektir. Buna benzer biçimde, camilerimiz için sadaka toplamayı gaye edinmeden önce nesillerimizi eğiteceğimiz aile sıcaklığının yaşandığı yuvalar kurulması şarttır. Aksi takdirde temelsiz hareket edilmiş olur. Zira cami, imamların doğurup büyüttüğü çocuklarla dolacak değildir; camileri dolduracak çocukları aile sıcaklığının yaşandığı yuvalar vasıtasıyla bulabiliriz.

Hastalıkları, sorunları, sıkıntılarıyla aile üzerinde gösterdiğimiz ihtimam, Allah'a kulluğu ne kadar benimsediğimizi anlatan bir işarettir. Görkemli camiler, büyük minareler yeri geldiğinde ikiye bölünmüşlüğü gösteriyor da olabilir. Başkaları namaz kılsın diye cami yaptıran biri de olabiliriz bu durumda. Yaşamak isteyen, toprağı sürmeli ve bir şeyler yetiştirmelidir.

Bu sebepledir ki evlilik, kadın, koca, çocuk, kaynana, ev dediğimiz zaman kastettiğimiz 'toprak' ve ondan alınan meyveler, sebzeler, yemişler anlamındaki mahsullerdir. Ne yazık ki bütün dünya ülkeleri bir yandan kanunlar ve yönergelerle aileye önem verdiklerini göstermekte, diğer yandan selin alıp götüreceği zeminlerde aileler kurulmasına ses çıkarmamaktadırlar. Yaptıkları şeytanlık da gösterdikleri insanlıktan kat kat fazla olduğu için dünya devletlerinin aile konusundaki çalışmaları ya ailenin parçalanması ya da fitne fesadın yayılması minvalinde tezahür etmektedir. Özellikle Fransız devriminden sonra bütün dünya çapında kadın, Allah'ın gösterdiği konumdan başka bir yere el

birliğiyle taşınmaya çalışıldığından aile de esasını kaybetmiştir. Kadının esaslı varlığını koruyamadığı yerde de elimizde mümbit toprağı üzerinden alınmış, çakıllı, kayalık zemin kalır.

“Ey iman edenler! Namaz kılın, zekât verin, haccedin” diyen Allah -celle celâlühû- ile “Kendinizi ve ailenizi, yakıtı taş ve insan olan cehennemden koruyun” uyarısını yapan ilâhımız Allah ayndır. Net olarak kendini Müslüman bilen, Allah’ın kitabına iman ettiğinin farkında olan bir Müslüman’ın aile konusunda -sadece boşanma gibi ekstrem durumlarda değil, aileyle ilgili diğer her alt başlıkta da- ciddiyetinin farkında bir bilinçle hareket etmesi gereklidir. Bu böyle düşünülmediği sürece Müslüman, Allah Teâlâ’nın rızası uğrunda hakkıyla gayret ettiğini söyleyemez; bu kişi bir eli çolak, bir gözü kör kalmış kimse gibidir.

Camisinden, seccadesinden uzak kaldığımız namazlar için kıyamet gününde hangi hesabı vermek zorunda kalacaksak yakıtı taş ve insan olan cehennemden korumakla mükellef tutulduğumuz ailemize gösteremediğimiz özen sebebiyle de aynı hesaba çekileceğiz. **Dün üç vakit namazı kılmayan biri nasıl ki namaz başlığında üçte beş kayıptaysa ailesi hususunda -şirketteki işi, vakıftaki faaliyeti, siyasetle uğraşıp dünya insanlığını kurtarma meşgalesi veya başka başka- bahaneler sebebiyle ihmalkâr davrananlar da ihmali oranında kayıptadır, mesuldür!**

Kıyamet günü Allah’ın huzuruna çıkıldığı zaman hiç kimse sorumluluklarından, “Ben büyük işler yapıyor, insanlığı kurtarıyordum” diyerek ailesine özenememenin, evindeki hasarları açıklamanın hayalini kurarak kaçamayacaktır. Bunun denmemesi için çalışmış olmak da çocuğu Kur’an kursuna, imam-hatip okuluna, tatil günlerinde camiye götürmek değildir. Aile hayatı 24 saatlik periyotta, 365 gün boyunca yaşanırken aileyi kurtarmak yaz aylarına tahsis edilmiş bir çalışmanın adı olamaz. Tarlayı sadece haziran yağmurunda koruyup eylüldeki selden korumamak tarlayı kaybetmektir. Önceki yağmurdan da sonraki afetten de tarla her seferinde korunacak, bakımıyla meşgul olunacaktır.

Mümin, Kur’an üzerinde düşünen insan olduğuna göre ‘taş ve insan yakacak’ cehennemin hangi bağlamda zikredildiğini de tefekkür etmelidir. Muhatap olduğumuz, taşı ve insanı yakabilecek bir yerdir. Dünyadayken aileni korumak için gerekirse taşı sıkıp suyunu çıkarmalısın; yoksa ahirette taşları bile yakabilecek cehennemle karşı karşıya kalma ihtimalin vardır. Ümmet-i Muhammed’in aile konusunda çalışma temposu, mücadelesi taştan su çıkarma düzeyinde azimli olmaya odaklıdır. Ayetten bu mesajı net biçimde alabiliriz. Müminler olarak kendimizi taş yakacak güçteki cehennemden korurken motive edeceğimiz düzey budur.

Ailede alınmış hasar ve zararı yalnızca boşanma düzeyine gelmiş durumlardan söz etmek minvalinde anlamamalıyız. Boşanma artık morg işlemleri anlamına gelen bir seviyedir, zaten bitmiştir. Bunun öncesindeki çöküş ve yıkılış aşamaları, eşler arasında Allah’ın hakem olduğu bir hayatı yaşamaya razı olmama hâlleri, çocuklarla ebeveyn arasındaki uyumsuzluk, sevgi kaybı, dizi-film normlarına veya sosyal medyadaki dedikodulara göre yaşama çabaları da büyük birer hasardır. Bozuk aile; apartmanı, arabası olmayan, çocuğunu iyi okullara gönderemeyen aile demek değildir. Böyle bir aile gayet mutlu olabilir. Evi yoktur, barakada yaşar ama ailenin her ferdi birbirine kenetlenmiştir ve mutluluğu iliklerine kadar hissediyorlardır. Allah Teâlâ mutlu olmamız için eşler yarattığını buyurduktan sonra bir insan hayata eşinden dolayı küsmüş olabiliyorsa o, kendini taş yakabilen cehenneme hazırlayacak yola girmiş demektir.

*

Yaşadığımız hayatı değerlendirirken her birimiz, ‘kaldı’lar üzerinden söylenip duruyoruz. Ahlak kalmadı, medeniyet kalmadı, aile kalmadı... diye diye sonunda hakikaten bir şey bırakmadık. Hâlbuki Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz bizi bu konuda da uyarılmış, “*Bu millet bitmiş, mahvolmuş diyenin kendisi bitiktir*” buyurmuştu. Hep kötüyü, zararı, pahalıyı görmeye odaklandığımız, onu görmeyi seçtiğimiz için nihayet gördüklerimize benzer hâle geldik.

Ebû Dâvûd'un 4343. hadis-i şerifinde ashab-ı kiramdan Abdullah ibni Amr şöyle diyor:

“Bir gün Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in etrafında huzurla oturuyorduk. Konuşurken *'Fitneler çıkacak, dikkat ediniz'* buyurdu. Biz o zaman ne yapalım diye sorduk. Resûlullah ellerini birbirine geçirerek *'İnsanları birbiriyle böyle boğuşur, huzursuz ve güvensiz bir zamanı görürsen yapacağınız evinize kapanmak, ağzınızı tutmak, bildiğinize karışıp bilmediğinizden uzak kalmak, kendi dertleriyle ilgilenmektir'* buyurdu.”

Fitne nedir? Bugün bizim her oturduğumuzda konuşmak zorundaymış gibi ağzımızı açar açmaz bahsettiğimiz döviz yükselmesi, eşya pahalılığı, hayatın zorlaşması, keşmekeş, boşanma, kavga, kırılma vb. konular birer fitnedir. Fitne, toprak olmadığından taş yemek zorunda kalmak anlamına gelir. Ama sözgelimi camiler de durduğu yerde durur! Büyük camilerdir hem de! Cami çoktur, aile yoktur.

Resûlullah Efendimiz adeta bugünü tarif edercesine bir manzara resmettikten sonra kurtuluşu (taşları yakan cehennemden kurtuluşu) evimizde bulacağımızı haber vermektedir. Eve kapanmak da yeterli değil; evdeyken dili tutabilmek gerekir, mesela millete sataşmak için tweet atmamalıdır. Kendine, kendi dertlerine odaklanmak ana hedef olmalıdır. Yangın anında ilk yapılacak budur. Öyleyse Resûlullah Efendimiz'e, eve kapanabilmeyi ve dilimizi tutmayı becerebildiğimiz oranda uyumuş olacağımız sonucu buradan çıkarılabilmektedir. Aksi takdirde birilerinin, başkalarının, diğerlerinin meseleleriyle uğraşmayı avuntu olarak tercih eder ve *toprağımızı* kaybederiz. Kendi toprağında varlık gösteremeyen biri de orada sadece bekçi olabilir, toprak süren çiftçi değil.

Zamanımızdaki gibi fitne dönemlerinde, gençlerin ihtiyarlardan daha güçlü söz hakkına sahip oldukları, insanların kendi doğurdıkları çocuklardan korktukları, kazanılanların helal/haram kaynaklı oluşunun soruşturulmadığı zamanlarda insanlık adeta sarhoş gibidir. Bağırır çağırır, çok şey söyler ama dediğini anlamaz, yaptıklarının anlamını bilemediği gibi. Buna benzer biçimde şirk, nifak, sekülerizm havası da insanı sarhoş edip söylediklerini ve yaptıklarını bilemez hâlê getirir. Cehennem tehdidi hiçbir zaman maaş ya da işsizlik tehdidi gibi olamaz, muhatap sarhoştur çünkü. İmamlar cuma günleri duymayan birilerine hutbe okur dururlar. Herkes kutsallıktan, ailenin dahi kutsallığından dem vurur ama fedakârlık yapmaz, zora talip olmaz, adım atmaz; sadece konuşmak bezinde tarakları vardır.

Allah'ın ailelerimizde istediği yönlendirme, çocuklarımızı 8 yaşına geldiklerinde camideki kursa götürmek hatta hafızlık kursuna yazdırmak değildir. Bundan öncesi vardır. Daha anne-baba düğün yapıyorken bile o çocuğun kaderinin yönlendirildiği hatalar yapılmıştır zaten; işe bu noktadan başlamak gerekir. Eve girip çıkan rızkın helalliği, temizliği, şeriata uygunluğu ele alınacak ilk husustur. Seccadenin günde kaç defa serildiği, kul hakkını ihlal edecek bir şeylerin yaşanıp yaşanmadığı çocuğa direkt etki edecek konulardır.

Çocuklarımızı bir camekân içinde hijyenik yetiştirmemiz gerekeceği kadar fitne fesadın yaygınlaştığı bir zamanda taze zihinli evlatlarımızı kötü örnekler ve görsellerden -akrabalar dâhil- ne kadar koruyup korumadığımızı bakmak, ehemmiyetle bakmak zorundayız. Çocuğumuzun sadece çıplaklık odaklı koruma altına alınması da yeterli değildir; bir bankanın reklamını da görmesi bizim için çıplaklık kadar tehlikeli olmalıdır, zira ikisi de Allah'ın haramıdır. Sözgelimi piyango bileti reklamı görmesi, çocuğumuz adına alarm çalmamız gereken bir durumdur -hastalık virüsü bulaşmış gibi. Kötülülklere tutulmayı sadece uyuşturucu, alkol, sigara, zina ile daraltmamız çok tehlikeli bir tuzaktır. Çünkü şeytan için uyuşturucu kapısından girmekle piyango kapısından girmek arasında fark yoktur, onun için önemli olan sadece bünyeye girebilmektir. Dayısından duyduğu bir fisk u fücür, internette rastlanan bir görsel veya akrabadan görülen bir detay olsun; fark etmez. Bu olduktan sonra işi çok kolaylaşır.

Günahlardan, risklerden sadece birine yoğunlaşip diğer potansiyel noktaları zayıf bırakan ve bünyeyi oralardan gelebilecek tehditlere karşı teyakkuzda tutmayan, İsrail'e veya Doğu Türkistan meselesine odaklanan ama kendi ailesi içindeki yangın kıvılcımlarından habersiz, akrabaları içindeki Yahudi'den veya Çin zulmünden geri kalmayacak çapta kişilerden gafil kalan kimselere şeytan minnettar bile olur! Zira emeksizce elimizden alacağı çocukları besleyip teslim etmemiz onun işine gelecektir. Şeytan bu işin acemisi değildir, peygamber torunlarını dahi kandırabilmiştir. Sorun bizim, ailemizi tehlikelerden sadece bir yahut iki çeşidine karşı korumak gibi kısır ve sığ bakışımızdadır. Yalnızca soğuktan korunması gereken ama mikroplara, virüslere karşı o kadar da tedbirli olmaya ihtiyaç duymayan bir aile olabilir mi?

Konu ne iddia ve temenniyle ne de devşirme dualarla sorumluluğundan kurtulamayacağımız kadar önemlidir, ağırdır. Eşler birbirini seçerken yakışıklılık, zenginlik, konum, ikbal gibi kriterler ölçü alınıp bunların şekillendirdiği bir yol yüründüğü sürece zaten bela baştan bulunmuş demektir. Bir hadis-i şerifi, konumuzun sonuç kısmında hatırlayalım: *"Ahlakından ve dininden razı olduğunuz bir genç sizden kızınızı ister de dudak büküp vermezseniz belanıza hazır olun."*

Bu hadis kimi tehdit ediyor? Muhatabı kim? "Herkes hadisteki gibi yapsın ama bizim kızımız zengine gitsin" dersek kimi karşısına alıyor bu cümle?

Öyleyse en başta anne ve baba adayları, Allah insanı seçerken hangi kriterlere göre seçiyorsa onu öncelik almalı ve bu bakışla bakmalı ki sonraki halkalar da yerine düzgün oturabilsin. Diploma, iş, para, saç, istemeye gelirken getirilen çikolata çeşidine göre karar belirleyenler, tarlalarını çekirge işgal ettiğinde ağlamaya hakkı olmayanlardır. Çocuğun nasıl bir komşu ve çevre içinde büyüyeceği, belli bir gerekçeyle gönderildiği okulda neyle muhatap olacağı vb. hazırlayıcı etkenler tarlamızın sel yatağında olup olmadığının göstergeleridir. Çocuğa Kur'an öğretmek, ilmihâl bilgileri vermek ve diğer donanımlar ancak bunların ardından gelebilir. İddialı sözlere, edebiyata hiç gerek yok; tercihlerimiz, hazırlayıcı faktörlere nasıl yaklaştığımız bizim aileye bakışımızın en net göstergesidir.

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.